

d. B. H. 100, 21. — 5) m. *Mennig* H. a. n. MED. H. 44. — 6) f. ई. N. zweier Pflanzen: a) = *पवास* RIG. 1.; b) = *दुरालभा* (unter andern auch = *पवास*) BHĀVAPR. im ÇKDr.; s. auch u. 2. — 7) n. *Myrrhe* (vgl. गन्धरस) TRIK. 2, 9, 36.

गान्धारक (von गन्धार) gaṇḍa कच्चादि zu P. 4, 2, 134. m. pl. = गान्धार N. pr. eines Volkes MBH. 7, 180. 3532.

गान्धारि P. 6, 2, 12, Sch. 1) m. pl. N. pr. eines Volkes (vgl. गन्धारि, गन्धार, गान्धार) P. 4, 1, 169, 2, 52, Vārt. 2. MBH. 8, 2135. गान्धारिसप्तमः P. 6, 2, 12, Sch. — 2) m. sg. metron. (von गान्धारी) des Durjodhana (vgl. गान्धारिय) MBH. 2, 1791. 3, 14842. 5, 190. 1838. 7, 3457. BHR. Chr. 27, 5.

गान्धारिय (von गान्धारी) metron. des Durjodhana TRIK. 2, 8, 13.

गान्धिक (von गन्ध) 1) m. a) *Händler mit Wohlgerüchen* H. a. n. 3, 36. MED. k. 82. SĀH. D. 35, 11. 37, 9. स तु अन्वष्टान्नाद्युच्यो जातः । इति पराशरपद्धतिः । ÇKDr. COLEBR. Misc. Ess. II, 140. — b) *Schreiber* TRIK. 3, 3, 19. H. a. n. MED. — c) *eine Art Baumwanze* (vulg. गौधियोका) ÇABDAR. im ÇKDr. — 2) n. *wohlriechende Waare, Wohlgerüche*: पाणानो गान्धिकं पाणं किमन्यैः काञ्चनादिकैः । एकैकेन च पत्क्रान्तिं तच्छक्तेन प्रदीयते ॥ PĀNĪKĀT. I, 17. गान्धिकव्यवहारः 7, 17.

गान्धिनी f. s. u. गान्दिनी.

गामिक (von गामिन्) adj. am Ende eines comp. gehend, führend zu, von einem Wege: अयोध्यागामिको क्षेप पन्थाः R. 6, 106, 7.

गामिन् (von गम्) adj. mit dem obj. compon. P. 2, 1, 24, Vārt. 1) gehend, sich bewegend auf, in, auf eine best. Art, nach, zu: उन्मार्ग^० HIT. Pr. 40, 4, 12. उत्पद्य^० BHĀG. P. 1, 12, 26. आकाश^० BRAHMA-P. 39, 9. विमान^० MBH. 1, 1257. ARĢ. 4, 52. वृष^० auf einem Stiere H. 9, Sch. सिंहुविक्रात^० R. 3, 25, 13. अलस^० AMAR. 51. कुब्ज^० (बुद्धि) PĀNĪKĀT. II, 5. कुटिल^० (प्रेमन्) SĀH. D. 80, 14. कंसवारण^० wie M. 3, 10. मत्तमातङ्ग^० MBH. 3, 4003. R. 3, 29, 23, 30. RAGH. 2, 30. 4, 4. VARĀH. BRH. S. 69, 11. 15. 105, 13. यत्राहं तत्र गामिनी MBH. 1, 3368. वयं तत्रैव गामिनः 6930. यत्र ह्यचन BRAHMAṆ. 3, 12. आकाशं प्रति MBH. 4, 180. सागर^० (नदी) R. Einl. त्रिदिशा^० MĀLAY. 67, 19. स्वर्ग^० HIT. I, 58. अगम्य^० VARĀH. BRH. S. 67, 61. 76. विधवा^० zu einer Wittwe gehend, ihr fleischlich bewohnend JĀG. 2, 234. — 2) *erreichend, sich erstreckend bis, auf*: नभसस्त्रिभागामी (von Sternen) VARĀH. BRH. S. 11, 32. 29, 11. 23. नाभिमण्डलगामिन्या रोमराज्या R. 5, 21, 19. त्राणी योजनगामिनी H. 39. — 3) *Jmd zufallend, zukommend*: अग्रतःस्त्रीधनम् — पितृगामि JĀG. 2, 145. 261. HARIV. 2100. ÇĪK. 90, 19. विप्रस्य रसना मौञ्जी मौर्वी राजन्यगामिनी MBH. 13, 1614. द्वितीयगामी न हि शब्द एव नः RAGH. 3, 49. परगामिनि क्रियाफले P. 4, 3, 74, Sch. — 4) *gelangend zu, theilhaft werdend*: सदृशभर्तृगामिनी भविष्यति MĀLAY. 69, 15. — 5) *gerichtet auf, an*: चेतसानन्यगामिना BHĀG. 8, 8. राजगामि च पैशुनम् M. 11, 55. — 6) *in Bezug stehend zu*: तस्य स्वजनगामीनि आवितो वचनानि सः MBH. 2, 26. ein Adjectiv ist सञ्च^०, भेद्य^० oder पर^० AK. 1, 1, 4, 63. 2, 2, 4. 3, 6, 8, 44. = Vgl. अग्र^०, अन्त^०, अन्ध^०, आशु^०, स्तु^०. काम^०.

गामुक (wie eben) adj. f. आ gehend P. 3, 2, 154. Vop. 26, 146.

गाम्भीर von गम्भीर gaṇḍa संकल्पदि zu P. 4, 2, 75.

गाम्भीर्य (von गम्भीर) 1) adj. *in der Tiefe befindlich* P. 4, 3, 58. — 2) n. *Tiefe, tiefes Wesen* (vgl. u. गम्भीर): (रामः) समुद्र इव गाम्भीर्ये R. 1, 1,

18. 2, 34, 9. 5, 36, 57. MBH. 13, 4637. मेघनिर्घोषगाम्भीर्य H. 65, v. 1. भीशोकक्रोधकर्षाद्यैर्गाम्भीर्यं निर्विकारता SĀH. D. 93, 89. विकाराः सद्वायस्य कर्षक्रोधभयादिषु । भावेषु नापलभ्यते तद्गाम्भीर्यमिति स्मृतम् ॥ Citat beim Sch. zu ÇĀK. 13, 12. सत्त्वविक्रमगाम्भीर्यबलयौवनशालिन् R. 4, 61, 58. सत्त्वगाम्भीर्यान्नमयन्निव मेदिनीम् 6, 75, 29. BHĀG. P. 1, 16, 29. गाम्भीर्यमनोकरं वपुः RAGH. 3, 32.

गामन्य (गाम्. acc. von गो, + मन्य) adj. *sich für eine Kuh haltend* P. 6, 3, 68, Sch. Vop. 26, 52.

1. गाय (von 1. गा) adj. *gehend, schreitend* oder n. *Gang, Bewegung* in उरुगाय (s. d.) und उत्तमगाय (BHĀG. P. 4, 12, 21), welches als Bein. von Vishṇu wohl = उरुगाय ist. BURNOUR übersetzt: *le Dieu dont la gloire est excellente*, führt also गाय auf गा *singen* zurück. गाय in उरुगाय fasst BURNOUR auf ähnliche Weise auf. z. B. 2, 3, 20: *dont le nom est chanté au loin*.

2. गाय (von 2. गा) n. *Gesang*: पठन्सामगायमविच्युतम् JĀG. 3, 112.

3. गाय (von गय) adj. *auf Gaja bezüglich, von ihm herrührend u. s. w.* AIT. Br. 5, 2.

गायक (von 2. गा) m. *Sänger* ÇABDAR. im ÇKDr. MBH. 12, 1899. 14. 2050. R. 2, 65, 2. BHARTR. 3, 57. सुरगायकैः BHĀG. P. 3, 22, 33.

1. गायत्रं (wie eben) 1) m. n. *Gesang, Lied*: गायत्रं नद्योसम् । अग्ने देवेषु प्र वैचः RV. 1, 27, 4. 12, 11. 21, 2. 38, 14. प्र गायत्रा अगामिषुः 8, 1, 7, 8. 2, 14. सृचो वः पोषमास्ते पुषुधान्गायत्रं त्रैा गायते शर्वरीषु 10, 71, 11. 9, 60, 1. सृचा स्तोमं सर्वथय गायत्रेण रथेतरम् VS. 11, 8. मनो हिकारो वाक्प्रस्तावश्चतुर्द्वायः श्रोत्रं प्रतिकारः प्राणो निधनमेतद्वायत्रं प्राणेषु प्रातम् KĀND. Up. 2, 11, 1. — 2) f. ई^० a) *ein in dem bekannten alten 24silbigen Metrum abgefasstes Lied und dieses Metrum selbst* (AK. 2, 7, 22. TRIK. 3, 3, 344. H. a. n. 3, 551. MED. r. 131): त्रिष्टुप्गायत्री कर्दासि सर्वा ता यम आर्क्षिता RV. 10, 14, 16. अग्नेर्गायत्र्यभवत्सपुवोर्लक्ष्या सविता सं बभूव 130, 4. VS. 9, 32. 23, 33. वृत्तं गायत्रामनु ता इहामुः (wo TBH.: गायत्रम्) AV. 13, 1, 10. 3, 3, 2. 8, 9, 14, 20. 10, 12. अष्टांतरा AIT. Br. 1, 1, 4, 29. चतुर्विंशत्यन्तरा 3, 40. ÇĀT. Br. 6, 2, 1, 22. NIR. 7, 8. ÇĀT. Br. 1, 4, 1, 34. 7, 1, 1, 3, 2, 4, 2 u. s. w. KĀND. Up. 3, 12, 1. 2, 5. 16, 1. RV. Prāt. 16, 10. fgg., wo die verschiedenen Modificationen des Metrums aufgeführt werden. MBH. 6, 172. fg. गायत्री कर्दसामकम् BHĀG. 10, 35. VP. 42. BHĀG. P. 3, 12, 45. COLEBR. Misc. Ess. II, 152. 159 (*jedes aus 4 × 6 Silben bestehende Metrum*). Alg. 49. — b) *die Gājatri im ausgez. Sinne, der an Savitar gerichtete Vers* RV. 3, 62, 10. TRIK. 2, 7, 12. MED. r. 131. COLEBR. Misc. Ess. I, 29. ÇĀT. Br. 14, 8, 15, 8. ÇĀNKH. GRH. 2, 3, 4. 7, 10. 4, 9. प्रज्ञपन्वाचनो देवो गायत्रो वेदमातरम् MBH. 3, 13432. SUÇR. 4, 111, 11. VP. 222. (ब्रह्मा, ततो ऽसृजै त्रिपदा गायत्रो वेदमातरम् । अकारोच्चैव चतुरा वेदान्गायत्रिसंभवान् ॥ HARIV. 11316. Brahman zeugt mit der G. die vier Veda 11666. fgg. एकानंशो नमस्यामि गायत्रो यज्ञसत्कृताम् । सावित्रो चापि विप्राणो नमस्ये ऽहम् 9429. Zuweilen werden auch andere für einen bestimmten Zweck geläufige Verse dieses Metrums kurzthin so bezeichnet, z. B. अद्विष्ट गायत्र्यभिमुखिताभिः SUÇR. 2, 385, 20, worunter RV. 10, 9, 1 gemeint sein kann. — c) *die Gājatri (nicht von einem einzelnen Veda-Verse, sondern von der Liedform zu verstehen)* steht öfters verbunden mit dem Amṛta, gleichsam als *die Grundform und*